

UCHWAŁA NR XXVIII/318/22
RADY MIEJSKIEJ W MYSZYŃCU

z dnia 30 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec na lata 2022-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) oraz art.17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej. (t.j. z Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec na lata 2022-2025” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Archacki

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/318/22
Rady Miejskiej w Myszyncu
z dnia 30 marca 2022 r.

PROGRAM WSPIERANIA OSÓB STARSZYCH W GMINIE MYSZYŃCIEC NA LATA 2022 – 2025

Myszyniec 2022 r.

Wstęp

Starzenie się ludności jest zjawiskiem społecznym zauważonym w ostatnich latach o szerszej skali i natężeniu. Starość w całokształcie naszej egzystencji stanowi w obecnych czasach jeden z najdłuższych etapów życia.

Starzenie się społeczeństwa jest procesem, który zgodnie z najnowszą prognozą ludności Polski w kolejnych dziesięcioleciach przebiegać będzie coraz szybciej. Takie tempo starzenia się ludności ma istotne znaczenie dla wielu obszarów życia społecznego oraz gospodarczego. Obecnie stanowi to wyzwanie dla lokalnej polityki społecznej. Z uwagi na ten fakt, władze publiczne muszą sprostać uzasadnionym oczekiwaniom starszych ludzi i wykorzystać ich potencjał. Prowadzenie polityki społecznej w gminie Myszyniec opiera się na Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Myszyniec.

Wprowadzenie i realizowanie Programu Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec jest odpowiedzią na zmiany demograficzne, zachodzące na terenie niniejszej gminy. Realizowanie tego programu jest zasadne, gdyż zauważa się tendencję wzrastającą udziału osób starszych w populacji. Powodem rosnącego udziału osób starszych w całkowitej liczbie ludności kraju jest spadek płodności i rodności, następnie emigracja osób młodych, głównie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz przedłużenie trwania życia. Na sytuację demograficzną ma wpływ fakt, iż ludzie młodzi coraz później zakładają rodziny, a ponadto model rodziny uległ zmianie, czyli utrwalił się model rodziny 2+1, 2+2, małżeństwa bezdzietne, konsumpcyjny styl życia, wzrost liczby rozwodów, co skutkuje zanikaniem rodzin wielopokoleniowych. Coraz częściej zauważa się zmianę priorytetów osób młodych. Pierwszorzędnym celem jest podniesienie własnego statusu społecznego, a nie zakładanie rodziny i pomnażanie jej członków.

W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby osób starszych poprzez przedłużenie okresu starości. Wynikiem tego jest: postęp w medycynie, rozwój i wdrożenie nowych technologii leczenia, łatwiejszy dostęp do lekarzy i placówek służby zdrowia, szybszy dostęp do lekarstw, zmiana stylu życia, oszczędzających tryb pracy (maszyna zamiast pracy fizycznej).

Odptyw ludzi młodych powoduje, iż brakuje często bezpośrednich opiekunów osób starszych, potrzebujących opieki w miejscu zamieszkania, ale również wszelkiego rodzaju wsparcia nie tylko fizycznego, ale również psychicznego w osamotnieniu seniorów.

W dobie COVID-19 bardzo ograniczyły się kontakty osób starszych ze swoimi rówieśnikami, sąsiadami, zaprzestano organizowania wszelkich uroczystości, imprez lokalnych. Nawet wizyty lekarskie czy uczestnictwo w nabożeństwie zostało w znacznym stopniu ograniczone. Bardzo pogłębiło się osamotnienie osób po 60 r.ż., co spowodowało wycofanie się seniorów z życia społecznego. W konsekwencji prowadzi to do tego, iż instytucje samorządu terytorialnego zabezpieczają potrzeby opiekuńcze, finansowe, społeczne i zdrowotne seniorów.

Program Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec na lata 2022-2025 stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Myszyniec na lata 2021-2030, gdzie jednym z działań priorytetowych w sferze przeciwdziałania zjawisku zagrożeń społecznych na terenie Gminy Myszyniec jest obszar „pomoc osobom starszym”, który zawarty jest

w czwartym Obszarze Strategii. Opracowany Program uwzględnia działania, mające na celu podniesienie jakości funkcjonowania osób starszych.

Stąd zasadne jest w perspektywie realizacji Programu Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec na lata 2022-2025 podjęcie działań kompleksowych w oparciu o posiadaną wiedzę i doświadczenie. Aktywizacja seniorów poprawi ich zdrowie fizyczne i psychiczne, co przełoży się na zmniejszenie udziału instytucji w zabezpieczeniu opieki seniorom.

I. Podstawa prawna programu

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1744);
- 5) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359);
- 6) Program Rządowy „Senior+” na lata 2021-2025;
- 7) Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2016-2023;
- 8) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Myszyniec na lata 2021-2030.

II. Diagnoza demograficzna osób starszych w Polsce i w Gminie Myszyniec

Na koniec 2021 r. liczba ludności Polski wyniosła 38,3 mln, w tym ponad 9,8 mln stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej (ponad 25%). W subpopulacji osób starszych najliczniejszą grupę (27,3%) stanowią najmłodszy seniorzy, czyli osoby w wieku 60-64 lata, jednakże w stosunku do roku poprzedniego ich udział w ogóle osób starszych zmniejszył się o 1,1 p. proc. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby w wieku 65-69 (ponad jednej czwartej osób w wieku senioralnym). Liczba tych osób w stosunku do roku poprzedniego wzrosła 0,2 p. proc. Mniej liczną, ale najszybciej rosnącą (w stosunku do roku poprzedniego) jest grupa osób w wieku 70-74 lata. Liczba osób w tym wieku wzrosła o 1,5 p. proc. Należy zwrócić uwagę, że około 17,1% osób starszych stanowią osoby w wieku, co najmniej 80 lat. Wraz z wiekiem zwiększa się również współczynnik feminizacji. W grupie osób liczących 60 lat i więcej na 100 mężczyzn przypada 139 kobiet (dla ludności Polski wskaźnik feminizacji wynosi 107).

Gmina Myszyniec na dzień 31.12.2021 r. miała 10477 mieszkańców. Liczba kobiet wynosi 5190 co, stanowi 49,5% ogółu. Natomiast liczba mężczyzn wynosi 5287, co stanowi 50,4%. W gminie Myszyniec w 2021 roku 62,6% mieszkańców było w wieku produkcyjnym (3613 mężczyzn i 2962 kobiet). Natomiast liczba osób w wieku 60+ kształtuje się następująco: w 2020 r. - 1 588 os. w wieku poprodukcyjnym (1098 kobiet i 490 mężczyzn), a w 2021 r. - 1 623 os. w wieku poprodukcyjnym (1116 kobiet i 507 mężczyzn). Z powyższych danych widać, że liczba osób starszych zamieszkujących na terenie gminy Myszyniec rośnie (dane USC Myszyniec stan na 31.12.2021 r.).

Ciągły wzrost liczby osób starszych powoduje, iż gmina Myszyniec, a w szczególności Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: OPS) musi podjąć wszelkie działania zapewniające dostępność do usług

społecznych dla tych osób. Realizacja programu pozwoli na przygotowanie się OPS w Myszyńcu do zapewnienia dostępności do usług społecznych dla osób starszych. Osoby starsze pomimo, że często mieszkają ze swoimi dziećmi czują się samotne, bo większość swojego czasu spędzają w domach, a sytuacja pandemiczna pogłębiła izolację społeczną osób starszych. Trudności pojawiające się w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych powodują poczucie bezradności. Dlatego też, miejsce dla seniorów jest na terenie gminy Myszyniec niezbędne. Rosnąca liczba osób starszych rodzi potrzebę wsparcia, a w zakresie wykonywania podstawowych czynności życiowych, edukowania do starości, zagospodarowania czasu wolnego, tworzenia takich form aktywności, które pozwolą seniorom na utrzymanie dobrej kondycji psychofizycznej oraz rozbudowy pomocy środowiskowej.

III. Zasoby Gminy Myszyniec

1. Program Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec na lata 2022-2025 posłuży realizacji zadań w obszarze polityki senioralnej na płaszczyźnie lokalnej. Na terenie gminy działają instytucje, które pomagają w rozwiązywaniu problemów osób starszych i obejmują swoim zasięgiem działania jej mieszkańców. Należą do nich:

- 1) Urząd Miejski Myszyniec;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu;
- 3) Klub Senior + w Myszyńcu Starym;
- 4) Regionalne Centrum Kultury Kurpiowskiej;
- 5) Przychodnia Lekarska w Myszyńcu Bogdan Zackiewicz;
- 6) Przychodnia Lekarska „Medyk” w Myszyńcu Jacek Krupski;
- 7) Przychodnia „Medical” w Myszyńcu;
- 8) „Rehabilitacja MM fizjo” Monika Mastyna w Myszyńcu;
- 9) Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Myszyńcu im ks. Władysława Skierkowskiego;
- 10) Środowiskowy Dom Samopomocy w Białusnym Lasku;
- 11) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce;
- 12) Parafia pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu;
- 13) Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające w obszarze Gminy Myszyniec;
- 14) Komisariat Policji w Myszyńcu.

IV. Cele główne i cele szczegółowe programu

Głównym założeniem programu opracowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu jest wdrożenie katalogu takich działań, które pozwolą zabezpieczyć osobom starszym wszelkie potrzeby bytowe w środowisku rodzinnym. Działania przyczynią się do zmniejszenia udziału instytucji pomocowych w funkcjonowaniu osób starszych na terenie gm. Myszyniec.

1. Cel główny programu:

1) Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych w Gminie Myszyniec;

2. Cele szczegółowe:

1) Poprawa sprawności i kondycji fizycznej, intelektualnej osób starszych;

a) Sposoby realizacji celu:

- organizowanie zajęć sportowych dla seniorów (pilates, nordic walking),
- spacerowanie z seniorami w plenerze,
- organizowanie wspólnych wyjazdów (ośrodków rekreacyjnych, sportowych),
- zajęcia z seniorami na siłowniach plenerowych (na świeżym powietrzu);

b) Podmioty realizujące cel:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu, Klub Senior+ w Myszyńcu Starym,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów;

c) Wskaźniki realizacji celu:

- liczba zorganizowanych zajęć sportowych,
- liczba zorganizowanych pieszych wypraw z seniorami w plenerze,
- liczba zorganizowanych wspólnych wyjazdów do ośrodków rekreacyjnych i sportowych,
- liczba zorganizowanych zajęć na siłowni plenerowej (na świeżym powietrzu).

2) Organizowanie czasu wolnego osobom starszym zgodnie z ich potrzebami i możliwościami;

a) Sposoby realizacji celu:

- organizowanie wspólnych wyjazdów integracyjnych i spotkań okolicznościowych,
- organizowanie wspólnych wypraw krajoznawczych,
- organizowanie zajęć artystycznych/rękodzielniczych,
- udział seniorów w projektach aktywizacji społecznej.

b) Podmioty realizujące cel:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu, Klub Senior+ w Myszyńcu Starym,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów,
- Urząd Miejski w Myszyńcu.

c) Wskaźniki realizacji celu:

- liczba zorganizowanych wyjazdów integracyjnych i spotkań okolicznościowych,
- liczba zorganizowanych wypraw krajoznawczych,
- liczba zorganizowanych spotkań artystycznych/rękodzielniczych,
- liczba osób biorących udział w projektach aktywizacji społecznej.

3) Zwiększenie aktywności kulturowej osób starszych;

a) Sposoby realizacji celu:

- organizowanie wspólnych wyjść/wyjazdów do kina, teatru,
- organizowanie spotkań literackich w bibliotece,
- aktywne włączenie się do różnych akcji społecznych na rzecz kultury w gminie;

b) Podmioty realizujące cel:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu, Klub Senior+ w Myszyńcu Starym,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów,
- Urząd Miejski w Myszyńcu,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Myszyńcu;

c) Wskaźniki realizacji celu:

- liczba zorganizowanych wyjść/wyjazdów do kina, teatru,
- liczba zorganizowanych spotkań literackich w bibliotece,
- liczba zorganizowanych akcji społecznych na rzecz czytelnictwa w gminie, w których seniorzy brali udział;

4) Międzypokoleniowa integracja społeczna osób starszych w środowisku lokalnym;

a) Sposoby realizacji celu:

- włączenie się seniorów w różne akcje humanitarne, zbiórki, inicjatywy lokalne,
- warsztatowe zajęcia z młodzieżą,
- podjęcie wspólnych działań ze świetlicami z terenu gminy Myszyńc;

b) Podmioty realizujące cel:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu, Klub Senior+ w Myszyńcu Starym,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów,
- Urząd Miejski w Myszyńcu;

c) Wskaźniki realizacji celu:

- liczba zorganizowanych akcji społecznych z udziałem seniorów,
- liczba zorganizowanych spotkań z młodzieżą w świetlicach,
- liczba zorganizowanych spotkań z dziećmi i młodzieżą;

5) Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz działań dla osób starszych;

a) Sposoby realizacji celu:

- organizowanie różnych działań na rzecz seniorów, organizowanych przez stowarzyszenia i fundacje, lokalne parafie i wspólnoty wyznaniowe z gminy Myszyńc,

- udział w różnych projektach/wykładach on-line na rzecz seniorów,
- realizacja bonów społecznych na rzecz seniorów;

b) Podmioty realizujące cel:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu, Klub Senior+ w Myszyńcu Starym,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów;

c) Wskaźniki realizacji celu:

- liczba osób biorących udział w zorganizowanych projektach na rzecz seniorów,
- liczba seniorów uczestniczących w pakietach edukacyjnych/wykładach on-line,
- liczba seniorów realizujących bon społeczny;

3. W sytuacji wprowadzenia obostrzeń w związku z pandemią osoby starsze będą aktywowani poprzez pakiety wsparcia (materiały biurowe, zestawy ćwiczeń dla osób starszych), aby w warunkach domowych osoby starsze mogły korzystać z tej formy aktywności. Z osobami starszymi będzie utrzymywany kontakt telefoniczny, aby na bieżąco określać potrzeby osób starszych.

V. Adresaci programu

Adresatami programu są:

- 1) osoby starsze, powyżej 60 roku życia, zamieszkujące na terenie Gminy Myszyniec;
- 2) członkowie rodzin opiekujących się osobami starszymi;
- 3) pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Myszyńcu.

VI. Rezultaty programu

- 1) aktywizacja społeczna seniorów poprzez zajęcia sportowe, manualne, kulturalne;
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych;
- 3) umocnienie więzi społecznych osób starszych ze środowiskiem lokalnym;
- 4) poprawa kondycji psychicznej i fizycznej osób starszych;
- 5) edukacja do starości, budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych;
- 6) zwiększenie zadowolenia z życia osób starszych;
- 7) wsparcie opiekunów osób starszych, edukowanie w obszarze opieki w warunkach domowych;
- 8) zwiększenie dostępności do informacji w obszarze problematyki osób starszych na różnych płaszczyznach;
- 9) podniesienie poziomu jakości i efektywności świadczonych usług dla seniorów.

VII. Realizatorzy programu, źródła finansowania

1. Działania wyznaczone w Programie Wspierania Osób Starszych w Gminie Myszyniec na lata 2022-2025 jest dokumentem długofalowym, a działania podjęte w programie mają charakter ciągły.

2. Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu oraz Klub Senior+ w Myszyńcu Starym, przy współpracy Urzędu Miejskiego w Myszyńcu, podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz osób starszych w Gminie Myszyniec.

3. Źródłami finansowania działań będą:

- 1) środki własne gminy zaplanowane na dany rok w budżecie OPS w Myszyńcu;
- 2) budżet samorządowy;
- 3) dotacje z budżetu państwa;
- 4) środki pozabudżetowe.

VIII. Monitoring i ewaluacja

1. Za monitorowanie działań zawartych w Programie odpowiedzialny będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu. W celu uzyskania danych niezbędnych do weryfikacji skuteczności podjętych działań zastosowanymi technikami będą analizy dokumentów oraz ankiety przeprowadzone wśród osób starszych, określające potrzeby seniorów, a także będzie realizowany poprzez wywiady środowiskowe przeprowadzane przez pracowników socjalnych OPS w Myszyńcu.

2. Interdyscyplinarność podejmowanych na rzecz osób starszych pozwoli na lepszą koordynację działań celem osiągnięcia zamierzonych efektów. Monitorowanie założeń programowych pozwoli w przyszłości udoskonalić działania podejmowane na rzecz wspierania osób starszych z Gminy Myszyniec.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Archacki